

Тема 1

ВСТУП В УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

ЗМІСТ

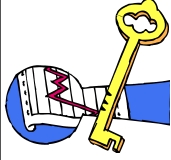
- 1.1. Роль управлінського обліку у системі управління компанією
- 1.2. Класифікація витрат в управлінському обліку
- 1.3. Методи вивчення поведінки витрат

1

1.1. РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ КОМПАНІЄЮ

Прийняття рішень щодо пошуку
можливості управління витратами

Можливість планування
діяльності компанії

Прив'язка мотивації працівників
до результатів діяльності

2

Отримання своєчасної та достовірної
інформації про діяльність компанії та
її підрозділи

ЕТАПИ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

СТРАТЕГІЧНИЙ УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК

Етап 3. Середина 70-х років – посилення ролі стратегічного управління в умовах глобальних змін у технології та системах управління

Етап 2. Середина 50-х років – були розроблені системи калькулювання змінних витрат та обліку за центрами відповідальності

Етап 1. Початок XX століття – поява методів нормування праці (Ф. Тейлор), було посилено контрольну функцію обліку за допомогою застосування систем калькулювання стандартних витрат та оперативного аналізу відхилень

3

Фінансовий облік – процес вимірювання, виявлення, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про діяльність компанії зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень.

УПРАВЛІНСЬКИЙ облік

Фінансовий облік

Податковий облік

Бухгалтерський облік

Управлінський облік – процес виявлення, вимірювання, накопичення, аналізу, підготовки, інтерпретації та передачі інформації, що використовується управліннями різних рівнів для планування, оцінки та контролю всередині компанії.

4

ПОРІВНЯННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО, ФІНАНСОВОГО ТА ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ

Критерій порівняння	УПРАВЛІНСЬКИЙ облік	Фінансовий облік	Податковий облік
1. Обов'язковість ведення обліку	Залежить від рішення керівництва	регулюється законодавством країни	Регламентується податковим законодавством
2. Користувачі інформації	Обмежене коло управлінців	Зовнішні та внутрішні користувачі	Податкові органи, управління
3. Об'єкт обліку та звітності	Центри відповідальності, окремі продукти	Компанія в цілому	База оподаткування
4. Мета обліку	Надання інформації для планування, управління та контролю	Складання звітності для потреб зовнішніх користувачів	Надання інформації про сплату податків податковим органам

6

ПОРІВНЯННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО, ФІНАНСОВОГО ТА ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ

Критерій порівняння	УПРАВЛІНСЬКИЙ облік	Фінансовий облік	Податковий облік
5. Принципи обліку	Корисність інформації для прийняття рішень	Загальноприйнятті принципи обліку	Суворе державна регламентація
6. Тимчасовий аспект інформації	Фактична та планова інформація	Фіксація фактів після їх вчинення	Залежить від облікового періоду
7. Вимірники в обліку	Грошові, натуральні, трудові, якісні	Грошові, трудові, натуральні	Грошові
8. Частота подання звітності	Залежить від потреб управління	Квартальна та річна	Квартальна, річна, місячна
9. Ступінь відкритості	Конфіденційна	Відкрита (публічна)	Для податкових органів

ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ У КОМПАНІ

3 етап – ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ

2 етап – ТЕХНІЧНИЙ

1 етап – МЕТОДОЛОГІЧНИЙ

На 1 етапі вибирається модель управлінського обліку, об'єкти та методи обліку витрат, план рахунків управлінського обліку, склад калькуляційних статей тощо.

На 2 етапі вибирається склад реєстрів аналітичного обліку, форми внутрішньої звітності, визначаються напрями руху інформації всередині компанії.

На 3-му етапі відбувається розподіл обов'язків між працівниками в системі управлінського обліку.

7

